VICENT TODOLÍ

Bandera/bandera

Vicent Todolí (Catàleg Fundació Miró, 1980)

En aquesta exposició assistim ara, d´una banda, a la relativització del significat d´un símbol, i de l´altra, a un trajecte de tipus reflexiu per les diversas, tendències artístiques contemporànies, tot agafant com a materia-subjecte d´aquesta reflexió un objecte pràctic, una bandera, tant en el seu vessant conceptual com objetual.
Un objecte quotidià (una bandera) esdevé objecte artístic gràcies al procés de descontextualització a que és sotmés per l´artista. Un objecte determinat cobra qualitats expresives diverses segons el context en què es troba, i no sols del punt de vista formal, sinó també del punt de vista significatiu.
Si partim de la base que tot símbol representa "quelcom", independentment de les caracterísyiques externes o materials d´aquest "quelcom", segons una norma convencional, coneguda per endavant per l´interpretant al qual va adreçat, és a dir, si el símbol poseeix un referent determinat, ens adonem que en aquest cas el referent mai no és aquell mateix; per tant, la bandera símbol (el referent de la qual sol ser un país o una ideología) perd la condició de símbol, ja que no s´avé a una norma convencional preestablerta (la de representar un país o una ideología) i esdevé així un símbol o bé relativitzat o bé redundant, i són precisament relativització i redundancia els dos conceptes al voltant dels quals gira l´exposició.
Relativització quan al fet que es pren la bandera només com a suport comú d´una sèrie de significats diversos i esdevé així un objecte polisèmic. Es representa la sva "materialitat", però cambia el seu significat. El referent, el constitueix la lectura de les tendències artístiques contemporànies basant-se en un model lingüístic comú: la bandera, la bandera com a pretext tractat "a la manera" de Hockney, Giacometti, Tatlin, Falvin, "arte povera", Bauhaus, art conceptual, etc, evidencia d´aquest mode la manca de significació intrínseca. Esdevé l´objecte d´un joc estilístic, de vagades no exempt d´una certa càrrega irónica (projecte per a un museu de la bandera, llumins "la banderita", ciutat-bandera, etc.). Dins aquest apartat es devien incloure totes les reptresentacions pictòriques i els projectes.
Pel que fa a l´altre cocepte, el de la redundancia, ja és inclòs al títol de l´exposició "bandera-bandera"; és a dir, un objecte que pren com a referent la seva mateixa especificitat com a objecte, una bandera –suport d´una bandera- significat. El fetitxe perd el carácter màgic i, per tant, el carácter de fetitxe i passa a ser objecte que només es refereix a ell mateix, una espècie d´*objet trouvé,* al qual, irònicament, s´assigna, en unes ocasions, una finalitat pràctica (bandera-mòbil, bandera-enganxable, bandera en andes, etc.), i en altres ocasions, cap: la bandera com a objecte autònom.
Esdevé així un concepte-objecte polisèmic, multivariable, transformable u contextual.
La realitat cobra noves dimensions estètiques, i Artur Heras ens esposa en una demostració conceptual i imaginativa en quina mesura les nostres idees, la nostra imaginació, la nostra manipulació de l´experiència són capaces de transformar la realitat quotidiana, de donar-li una nova dimensió estètica, de quina manera un objecte quotidià pot esdevenir objecte artístic.
No serà debades, finalment, parlar de la dimensió pragmática, és a dir, la relació existent entre el símbol i els usuaris. Cal tenir en compte el context en què es troba el País Valencià, que converteix en polèmic un tema que tinga com a referent la bandera.